

ΚΛΕΡ
ΜΑΚΙΝΤΟΣ«Τα βιβλία δίνουν στον
αναγνώστη τον έλεγχο»

Η επιτυχημένη βρετανίδα συγγραφέας μιλάει στο BHMAGAZINO για τη διαχείριση του πένθους, την παραμορφωμένη εικόνα της ζωής στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και την αξία των βιβλίων.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΙΩΡΓΟ ΝΑΣΤΟ

Η Κλερ Μάκιντος ήταν αστυνομικός το 2006 – δεν είχε γίνει ακόμη επιτυχημένη συγγραφέας παγκόσμιων μπεστ σέλερ –, όταν γέννησε πρόωρα δύο διδύμα αγόρια. Το ένα από αυτά, ο Αλεξ, κόλλησε μηνιγγίτιδα κατά τη νοσηλεία του στο νοσοκομείο και κατέληξε μερικές εβδομάδες αργότερα. Ο θάνατός του βύθισε την τότε 30χρονη γυναίκα σε έναν κυκεώνα άφατου πόνου και θλίψης. Αρκετά χρόνια αργότερα, και αφότου είχε γίνει στο μεταξύ γνωστή διεθνώς για τα αστυνομικά μυθιστορήματά της, τα οποία έχουν ξεπεράσει σε πωλήσεις τα 2 εκατομμύρια αντίτυπα παγκοσμίως και έχουν μεταφραστεί σε περισσότερες από 40 γλώσσες, η 48χρονη σήμερα συγγραφέας από το Μπρίστολ αποφάσισε να μιλήσει στους αναγνώστες για την πιο δύσκολη περίοδο της ζωής της και στο τέλος προέκυψε το βιβλίο με τίτλο «Υπόσχομαι ότι δεν θα πονάει πάντα τόσο: 18 διαβεβαιώσεις για το πένθος» (κυκλοφόρησε πρόσφατα στα ελληνικά από τις εκδόσεις Μεταίχμιο). Στις σελίδες του η Μάκιντος μιλά με αφοπλιστική ειλικρίνεια για τα τόσο δύσκολα συναισθήματα που μας κατακλύζουν έπειτα από μια σημαντική απώλεια και καταλύει όλες τις άμυνές της προκειμένου να βοηθήσει όσους αντιμετωπίζουν μια παρόμοια δυσκολία να νιώσουν λιγότερο μόνοι.

Τις σκέψεις σας αυτές για το πένθος ξεκινήσατε να τις μοιράζεστε με τους ακόλουθούς σας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Είχατε στην αρχή την ιδέα ότι ίσως να προέκυπτε τελικά ένα βιβλίο;

«Οχι, καθόλου, μοιράστηκα αυτά που είχα στο μυαλό μου απλώς γιατί ένιωθα την ανάγκη να το

κάνω. Δεν υπήρξε τίποτα προμελετημένο σε αυτή μου την κίνηση και δεν είχα σκεφτεί καν αν και πώς θα ανταποκρινόταν ο κόσμος στις αναρτήσεις μου. Για πολύ καιρό η επέτειος του θανάτου του γιου μου αποτελούσε μεγάλη πρόκληση, αυτές οι σημαδιακές ημερομηνίες μιας απώλειας μπορεί να είναι πολύ δύσκολες. Όταν λοιπόν συνειδητοποίησα σε μια τέτοια επέτειο ότι δεν ένιωθα τσακισμένη, θέλησα να το μοιραστώ με άλλους που ενδεχομένως περνούν κάτι παρόμοιο για να τους δείξω ότι τους περιμένουν καλύτερες μέρες».

Προσωπικά, ένιωσα διαβάζοντας το βιβλίο σας και μια γεμάτη σιγουριά δόλωσε από πλευράς σας για την αξία της λογοτεχνίας ως πηγής κουράγιου και παρηγοριάς.

«Πιστεύω ακράδαντα στη σημασία των βιβλίων, θεωρώ ότι διαθέτουν μεγάλη δύναμη, είτε μιλάμε για μυθοπλασία είτε για non-fiction. Ένα καλό μυθιστόρημα μπορεί να αποτελέσει διαφυγή σε μια δύσκολη περίοδο αλλά και να σε φέρει σε επαφή με την ενσυναίσθησή σου, καθώς σε αναγκάζει να μπεις στη θέση κάποιου άλλου. Μας κάνουν καλό τα βιβλία και μας ενδυναμώνουν. Έχουν επίσης το πλεονέκτημα ότι δίνουν στον αναγνώστη τον έλεγχο – αν κάτι τον ενοχλεί ή τον ζορίζει, μπορεί να σταματήσει το διάβασμα. Αν του φαίνονται βαριά ή δύσκολα κάποια πράγματα, έχει τη δυνατότητα να τα αφήσει για αργότερα».

Στα κείμενά σας αποκαλύπτετε κάποια πολύ προσωπικά πράγματα, απογομνώνεστε εντελώς συναισθηματικά. Πώς αντέδρασαν οι πολύ κοντινοί σας άνθρωποι σε αυτό;

«Ο σύζυγος και η μητέρα μου δεν θέλουν να διαβάσουν το βιβλίο μου. Και τους κατανοώ. Το πέν-

θος του καθενός είναι εντελώς προσωπικό. Ο 16χρονος γιος μου, το διάβασε και μου είπε: “Δεν είχα ιδέα για το τι είχα περάσει. Πάντα ήξερα ότι ήσουν δυνατή, αλλά δεν είχα συνειδητοποιήσει πόσο δυνατή”. Αυτό σήμαινε πολλά για εμένα. Χάρη στο βιβλίο έχω κάνει επίσης πολλές συζητήσεις με φίλους και αναγνώστες, με ανθρώπους για τους οποίους μπορεί να μη γνώριζα ότι πάλευαν με μια απώλεια ή με την ανάγκη να ξεπεράσουν κάτι τραυματικό. Διότι δεν θρηνούμε μόνο έναν θάνατο αλλά και κάτι που μας λείπει αβάσταχτα, το τέλος μιας σχέσης ή μιας φιλίας ή ακόμη και μιας παλαιότερης εκδοχής του εαυτού μας. Πολλοί μου είπαν ότι τους βοήθησε να αναλογιστούν την προσέγγισή τους στη ζωή και πως τους έφερε μια αίσθηση ελπίδας».

Λέτε σε κάποιο σημείο του βιβλίου ότι οι άνθρωποι είναι συνήθως πιο έτοιμοι να αντιμετωπίσουν και να διαχειριστούν τον θυμό κάποιου σε σύγκριση με την απόγνωση ή την ακραία θλίψη. Γιατί νομίζετε ότι συμβαίνει αυτό;

«Ξέρετε, όταν κάποιος είναι οργισμένος, μπορείς να τον βοηθήσεις να ηρεμήσει, όταν όμως κάποιος είναι απελπισμένος, γονατισμένος από τον πόνο που νιώθει, δεν υπάρχει τίποτα που να μπορείς να κάνεις και τότε νιώθεις τελείως ανίσχυρος. Υπάρχει όμως και ένα άλλο ζήτημα, ίσως οι Έλληνες να είναι πιο εξοικειωμένοι με την έκφραση των συναισθημάτων τους, όμως στη Βρετανία μάς έχουν μάθει να ντρεπόμαστε για αυτά, στην κουλτούρα μας πρέπει όλοι να επιδεικνύουμε καρτερικότητα απέναντι στα βάσανα, να τα υπομένουμε με το λεγόμενο “stiff upper lip”. Και έτσι, όταν κάποιος είναι πραγματικά

αναστατωμένος, δεν ξέρουμε τι να κάνουμε. Και νιώθουμε ότι πρέπει να κρύψουμε την αμηχανία μας. Έχουμε πολλή δουλειά ακόμη να κάνουμε στις δυτικές κοινωνίες προκειμένου να βοηθήσουμε τους ανθρώπους να δουν ότι είναι οκ να αισθάνονται θλιμμένοι».

Εσάς ποια βιβλία που μιλούν για το πένθος σας βοήθησαν να νιώσετε καλύτερα;

«Διάβασα, μεταξύ άλλων, τη “Χρονιά της Μαγικής Σκέψης” της Τζόαν Ντίντιον, το “Λόγοι για να μείνεις ζωντανός” του Ματ Χέιγκ, το “Οι πέντε άνθρωποι που συναντάς στον παράδεισο” του Μιτς Αλμπομ, το οποίο είναι πραγματικά πανέμορφο και σου υπενθυμίζει τον αντίκτυπο που μπορεί να έχει κάποιος στη ζωή σου. Όμως και στη μυθοπλασία βρήκα καταφύγιο, σε βιβλία όπως “Η θλίψη είναι ένα πράγμα με φτερά” του Μαξ Πόρτερ ή το υπέροχο “Αμνετ” της Μάγκι Ο’Φάρελ. Στο “Υπόσχομαι ότι δεν θα πονάει πάντα τόσο” αναφέρομαι λίγο και στο πώς, όποτε έγραφα μυθιστορήματα, καταπιανόμουν με το θέμα της θλίψης και το να το κάνω μέσω φανταστικών χαρακτήρων μού έδινε μια αίσθηση προστασίας γιατί δεν ένιωθα σαν να έγραφα για τα δικά μου συναισθήματα».

Στο τέλος του βιβλίου έχετε φτιάξει μια λίστα με πρακτικά πράγματα που σας έκαναν καλό, όπου περιλαμβάνετε, μεταξύ άλλων, τα ντους, τη σωματική άσκηση, αλλά και την αποχή από το Διαδίκτυο...

«Ναι, διότι υπάρχουν διάφορα ζητήματα σχετικά με το Internet και ειδικά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να έρθεις αντιμέτωπος με ένα δυνητικό έναυσμα που θα ενεργοποιήσει τον πόνο σου. Για εμένα, για πολύ καιρό, αυτό

ήταν τα μωρά και – ειδικά – τα δίδυμα άλλων ανθρώπων. Τώρα πια αυτό δεν είναι πρόβλημα. Αν δω τα δίδυμα κάποιου, δεν αισθάνομαι, ξέρετε, πως κάτι με καλεί να αναβιώσω τη θλίψη μου, αλλά μου συνέβαινε για αρκετό καιρό. Υπάρχει όμως και η γενικότερη αίσθηση ότι όλοι στα social media είναι ευχαριστημένοι από τη ζωή τους. Και, φυσικά, γνωρίζεις με τη λογική ότι αυτό δεν είναι αλήθεια, αλ-

CHARLIE HOPKINSON

BHMagazino

15

Συνέντευξη

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης σου δίνουν μια τόσο στρεβλή άποψη για το πώς είναι η ζωή, και το χάσμα μεταξύ της ευτυχίας των άλλων και της δικής σου λύπης απλώς μεγαλώνει και μεγαλώνει και γίνεται αφόρητο

μία καλλιέργησαν την ενσυναίσθησή μου και με βοήθησαν να καταλάβω πόσο μεγάλη σημασία έχουν οι συγκυρίες στο πώς εξελίσσονται τα πράγματα στη ζωή μας. Γι' αυτό, ως συγγραφέας, εξερευνώ συχνά την ιδέα τού να βρίσκονται απλοί άνθρωποι σε ασυνήθιστες καταστάσεις, καλοί άνθρωποι να κάνουν λάθη και κακοί να προτιμούν τον δρόμο της αρετής. Τώρα που δεν μπορώ να κάνω πρακτικά τη διαφορά, προσπαθώ να συνεισφέρω μέσω του εθελοντισμού, είμαι δημοτικός σύμβουλος εδώ στην πόλη μου, δραστηριοποιούμαι στην κοινοτική εργασία, στηρίζω τις τράπεζες τροφίμων. Κάνω ό,τι μπορώ, όπως τόσοι και τόσοι άνθρωποι για την κοινωνία στην οποία ζούμε».

Αυτή τη στιγμή εργάζεστε πάνω σε κάποιο νέο βιβλίο;

«Ναι, μόλις τελείωσα το τρίτο βιβλίο της σειράς με ηρωίδα την ντετέκτιβ Φιόν Μόργκαν, το οποίο θα κυκλοφορήσει την επόμενη χρονιά. Έχω επίσης τελειώσει το ένα τρίτο από ένα αυτόνομο θρίλερ με μια μεγάλη ανατροπή, το οποίο είναι προγραμματισμένο να κυκλοφορήσει το 2026. Λατρεύω τα γεμάτα twists θρίλερ – είναι απόλαυση το να τα γράφεις».

Υπάρχει μια πρόσφατη ανατροπή της πλοκής σε ένα βιβλίο, τηλεοπτική σειρά ή ταινία που σας εντυπωσίασε πραγματικά;

«Ναι, ενθουσιάστηκα με το τέλος στο βιβλίο "Everyone Here Is Lying" της Σάρι Λαπένα. Είναι μια καθηλωτική ιστορία για απλούς ανθρώπους που κάνουν άσχημα πράγματα – ελικρινά ζήλεψα λίγο που δεν έγραφα εγώ αυτό το μυθιστόρημα. Έχει επίσης μια φοβερή αίσθηση ρεαλισμού, νομίζεις ότι βρίσκεσαι στα πρόσθια όπου εκτυλίσσεται».

λά έτσι νιώθεις. Σκρολάρεις στο Facebook, στο Instagram, και όλοι μοιάζουν να κάνουν μια υπέροχη ζωή, μοιράζονται τις φωτογραφίες από τις διακοπές και τα πάρτι τους και φαίνονται ερωτευμένοι και ευτυχισμένοι. Δεν έχουμε μάθει να μοιραζόμαστε τα θλιβερά πράγματα και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης σου δίνουν μια τόσο στρεβλή άποψη για το πώς είναι η ζωή, και το χάσμα μεταξύ της ευτυχίας των

άλλων και της δικής σου λύπης απλώς μεγαλώνει και μεγαλώνει και γίνεται αφόρητο. Επομένως, νομίζω ότι είναι καλή ιδέα για όποιον περνάει δύσκολα το να μένει offline ή να περιορίζει τη χρήση των ψηφιακών εφαρμογών κοινωνικής διασύνδεσης».

Ποια θέματα σας απασχολούν έντονα τελευταία;

«Πολλά πράγματα – ο ρατσισμός, ιδιαίτερα, μου προκα-

λεί τεράστιο προβληματισμό. Το αντιμεταναστευτικό αίσθημα στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι επίσης πολύ ανησυχητικό. Η μοναξιά είναι ένα άλλο θέμα. Ακόμη και στις μεγάλες πόλεις, οι άνθρωποι μπορεί να αισθάνονται απομονωμένοι. Νιώθω την ευθύνη να ασχοληθώ με αυτά τα ζητήματα, ειδικά δεδομένης της προνομιακής μου θέσης. Γεννήθηκα λευκή, προέρχομαι από τη μεσαία τάξη, δεν μεγάλωσα στη

φτώχεια, μπόρεσα να σπουδάσω. Και έχω γίνει ακόμη πιο προνομιούχα διότι μπορώ να κάνω αυτή τη δουλειά που μου παρέχει μια πλατφόρμα επικοινωνίας και επιρροής. Αυτό συνεπάγεται έναν βαθμό ευθύνης όσον αφορά την επιλογή των μηνυμάτων που υπάρχουν στα βιβλία μου και μου επιβάλλει το να χρησιμοποιήσω αυτή την πλατφόρμα βοηθώντας τους ανθρώπους. Τα χρόνια που πέρασα στην Αστυνομία, μπόρεσα να σπουδάσω. Και έχω γίνει ακόμη πιο προ-